

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

10.1.2024

ESBL ESCHERICHIA COLI (E. coli) -KANTAJAN OHJE

Teiltä on löydetty antibiooteille vastustuskykyinen bakteeri, jolla on ESBL ominaisuus. E. coli -bakteerit ovat yleisiä terveiden henkilöiden suolistossa. Termi ESBL tulee sanoista Extended Spectrum Beta-Lactamase. Kyseessä on näiden bakteerikantojen ominaisuus hajottaa tavanomaisia tulehdusten hoidossa käytettyjä antibiootteja, jolloin nämä antibiootit eivät tehoa näihin bakteereihin. ESBL:ää tuottavat kannat aiheuttavat samanlaisia tulehduksia kuin samojen bakteerilajien lääkeherkät kannat, esimerkiksi virtsatieinfektioita. **ESBL-kantajuus ei ole sairaus, vaan poikkeavuus elimistön tavallisessa bakteerikasvustossa.** ESBL-kanta löydetään yleensä virtsasta ja ulosteesta.

Kantajuus tarkoittaa sitä, että E. coli -bakteeri on virtsassa tai suolistossa aiheuttamatta oireista tautia. **Tulehdus** tarkoittaa, että bakteeri aiheuttaa oireisen taudin. Tulehdukset hoidetaan kyseiseen bakteeriin tehoavilla antibiooteilla. Oireeton ESBL-kantajuus ei vaadi hoitoa.

Kantajuustieto merkitään terveystietomuksen riskitietoihin, sillä se vaikuttaa teille annettavaan antibioottihoitoon. Riskitietomerkinä (terveystietomuksessa) on voimassa vuoden toteamispäivästä, jonka jälkeen tieto poistuu, ellei uusia positiivisia löydöksiä ole vuoden aikana tullut. Kontrollinäytteitä ei tarvita.

Sairaalassa tai muissa hoitoyksiköissä

Sairaaloissa ja muissa hoitoyksiköissä ESBL-bakteerin leviämistä pyritään estämään, koska sen aiheuttamien tulehdustautien hoitoon on tarjolla vähemmän antibiootteja. Kerro aina teitä hoitaville hoitajille ja lääkäreille, että teiltä on löytynyt ESBL.

Kun teillä on todettu ESBL E. coli, hoito toteutetaan tavalliseen tapaan. Sairaalaympäristössä on tärkeää estää bakteerien leviäminen toisiin potilaisiin, tämän takia hoitajat suojautuvat tarpeen mukaan teitä hoitaessaan.

Erilaisissa hoitolaitoksissa on tärkeää noudattaa hyvää käsihygieniaa. Pese ja desinfioi kädet wc-käyntien yhteydessä. Desinfioi kädet myös potilashuoneesta lähtiessä ja sinne palatessa sekä ennen ruokailua. Henkilökunta opastaa käsihuuhteen käytössä.

Terveys- ja sairaanhoitopalvelut
Medisiiniset palvelut
Infektioiden torjunta

10.1.2024

Kotona

Tavallisessa elämässä ja kotiympäristössä näistä bakteereista ei ole haittaa. **ESBL-bakteerin kantajuus ei ole este normaalille kanssa käymiselle muiden ihmisten kanssa, joten kantajuudesta ei ole tarpeen kertoa.**

ESBL-kantaja voi käydä työssä, koulussa, päiväkodissa tai neuvolassa ilman, että on velvollinen kertomaan kantajuudesta.

- Kotona riittää huolellinen käsien pesu vedellä ja saippualla wc:ssä käynnin yhteydessä, ennen ruuan laittoa ja ennen ruokailua
- Kodin puhtaudesta huolehtimiseen riittävät tavalliset pesuaineet astioiden ja pyykin pesemiseen. Jätteiden käsittely tapahtuu normaaliin tapaan
- Hammasharja, parranajokone ja muut hygienia tuotteet ovat henkilökohtaiset
- Jokaiselle varataan kotiin oma kylpy- ja käsipyyhe
- ESBL-kantajuus ei ole este tavalliselle sosiaaliselle kanssakäymiselle ja parisuhteelle.

Lisätietoa oman alueen hygieniahoitajalta puh. _____